

ERIVEOLUBADEST

JA SELLEST, KUIDAS TEEDELE LUBATI 48- JA 52-TONNISED METSAVEOKOORMAD

Foto: RMK/Jüri Pere

MARI-JAANA ADAMS,
Maanteeameti avalike suhete osakonna
peaspetsialist

Alates selle aasta märtsist on veolubade väljastamise vallas toimunud suured muudatused. Teatud tingimustel tohivad Eestimaa teedel sõita aastaringset kuni 52-tonnised ümarpuitu vedavad sõidukid, kohalikud omavalitsused saavad Maanteeameti volitada nende teedele väljastama veolubasid, muutunud on tasumäärad raskekaalulise ja suuremõtmelise eriveo eest ning veolubade taotlemine toimub edaspidi Maanteeameti e-teeninduses.

Möödunud aastal väljastas Maanteeamet ühtekokku 11 045 veoluba. Ühes tööpäevas tuli välja kirjutada keskmiselt 44 veoluba. Eriveolube taotleval aastal umbes 500 veoettevõtet, 110 metsaveoga tegelevat ettevõtet ning umbes 150 põllumeest. Inimesi, kes tegelesid muude tööde kõrvalt veolubade väljastamisega, oli kokku 14.

LAHENDUS METSAMEESTELE

Maanteeameti liiklusloenduse andmed näitavad, et aastast-aastasse on suurenenud koormused meie teedel. Maanteeamet ei ole muutnud seisukohta, et suurenenud koormused kahjustavad rohkem teid ja silde, kuid teatud (erandlikel) tingimustel ei oma autorongi suurem mass teele negatiivsemat mõju. Näiteks võivad

52-tonnised veod, mida teostatakse 7- teljeliste ja paarisratastega veovahenditega, osutada teedele isegi soodsamaks, võrreldes senise olukorraga.

Seetõttu saab alates 1. märtsis 2015 taotleda Maanteeametilt eriluba kuni 52-tonnise täismassiga ümarpuitu vedudele aastaringset. Selleks peavad olema täidetud teatud tingimused. Esiteks peavad metsaveomasinad kasutama 7-teljelisi ning paarisratastega veovahendeid. Veel peab olema veokitele paigaldatud GPS-jälgimissüsteem, et massipiirangutest kinnipidamine oleks võimalik kontrolli alla saada.

Märtsi alguseni olid teedele lubatud kuni 40-tonnise täismassiga veosed 5-teljelistel ja üksikratastega ning 44-tonnise täismassiga

veosed 6-teljelistel ja üksikratastega koosseisudel. Sellise konfiguratsiooniga veokite poolt ratastelt teepinnale avalduv erisurve on ca 30 % suurem võrreldes 52t/7telge veokitelt tulenev. Samuti ei muutu 52t/7 puhul teljekoormused suuremaks, pigem väiksemaks.

VEOLUBADE INFOSÜSTEEM

Maanteeameti liikluskorralduse osakonna juhataja Jaan Tarmaku sõnul oli kuni 52-tonniste ümarpuidukoormate teele lubamise plaan positiivseks tõukeks IT-lahenduse moderniseerimisele. Rohkem kui aasta tagasi hakati Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi kaasabil arendama uut veolubade infosüsteemi. Kui praegu toimub kõikide eriveoste lubade väljaandmine veel portaali eesti.ee või e-posti vahendusel, siis trükiühenduse Teelehe kättevõtmise aegu käib tõenäoliselt juba infosüsteemi kibekiire testperiood ning suve alguses saab nii ülegabariidiliste kui ka metsaveoks vajalikke lubasid taotleda Maanteeameti e-teenindusse lisandunud uue teenuse kaudu. Veolubade infosüsteemi käivitamiseks vajalikud eeltööd on täies hoos, aga nagu üks hea teenus ikka, ei saa ka veolubade infosüsteem kohe valmis, vaid täieneb uute võimalustega pidevalt.

Eriveolubade infosüsteemist on võimalik taotleda eriveoluba suuremõõtmelisele ja/või raskekaalulisele autoveole, sealhulgas ka talvisele ja aastaringsele metsaveole. Uue infosüsteemi eesmärgiks on muuta nii eriveolubade taotlemine kui ka väljastamine lihtsamaks ja kiiremaks. Nii saavad uuest süsteemist kasu nii vedajad kui menetlejad. Kui välisriigi vedajal ei ole võimalik e-teenindust kasutada, on eriveoluba võimalik taotleda ka Maanteeameti büroos, posti või e-posti teel, kuid loasaamisele kulub

siis tunduvalt rohkem aega.

Nagu tänapäevased digilahendused ikka, lihtsustab ka veolubade infosüsteem veoluba taotlemise protsessi. Teenusekasutaja näeb küll teenuse üht nägu, kuid tegelikkuses on programmiga liidetud mitmedki teised andmebaasid ja toimub andmete automaattöötlus. Nii ei pea edaspidi enam veoluba taotlemisel Eestis registreeritud sõiduki või autorongi tehnilisi andmeid sisestama. Sõiduki riikliku registreerimismärgi abil saab infosüsteem enamiku vajalikest andmetest liiklusregistri andmebaasist kätte.

Juba arenduste esimeses etapis toimub teatud juhtudel veolubade automaatväljastus. See tähendab, et loa taotleja ei pea enam ootama tööpäeva algust ning sõltuma ametniku vormistamiskii-rusest. Soovi korral saab veoluba taotlemise algatada kasvõi pühapäeval koduse arvuti tagant. Ligi 300 eeldefineeritud veoteele väljastatakse luba automaatselt andmeid töödeldes ning nii on võimalik saada ka luba kohe kätte.

Maanteeameti kaardirakenduses Tark Tee (vt. tarktee.mnt.ee) on 48/52t määrusele vastavalt lubatud teedevõrgustik märgitud violletsena ning selle abil saab vedaja kergelt enda metsavedusid planeerida. Kuni 52-tonniste ümarpuidu erivedude load väljastatakse Targas Tees selleks lubatud teedele ning sõidukijuhi kohustus on seda järgida. Riigimaanteedest on sinna lisatud kõik teed, mis sellist koormust kannavad ning välja on arvatud eelkõige just sildadega seotud teelõigud. Vajaduse korral alalised massipiirangud seada mõningatele teedele. See võib vajalikuks osutuda just kohalike teede puhul.

Jaan Tarmak paneb meid veelgi ettepoole vaatama. Tulevaste arendusplaanide hulgas on ka võimalused, kus liikluskorralduse

Jaan Tarmak loodab, et alates suvest saab nii ülegabariidiliste kui ka metsaveoks vajalikke lube taotleda juba Maanteeameti e-teeninduskeskkonnas.

eest vastutajad saavad muuta teede parameetreid ja seada gabaariitide ja massipiiranguid nii, et kui vedaja enda veose teekonda planeerib, siis kaardirakendus Tark Tee arvestab veose mõõtmete ja massiga.

KOHALIKUD OMAVALITSUSED SAAVAD VOLITADA MAANTEE-AMETIT VEOLUBADE VÄLJASTAMISEKS

Uus kord annab ka kohalikele omavalitsustele rohkem võimalusi veolubade väljaandmise korraldamiseks. Kohalik omavalitsus saab:

- Anda ise välja erilubasid nii pikaajaliseks kui ka lühiajaliseks eriveoks ja võtta selle eest eritasu;
- Volitada Maanteeametit välja andma erilubasid kõikidele kohalikele teedele omavalitsuse haldusalas;
- Volitada Maanteeametit välja andma erilubasid kohalikele teedele vaid teatud osale teedest oma haldusalas ja teistele teedele erilubasid üldse mitte välja anda. Sel juhul peavad vedajad nendel teedel piirduma autorongi lubatud täismassiga kuni 44 tonni;
- Volitada Maanteeametit välja andma erilubasid kohalikele teedele vaid teatud osale teedest oma haldusalas ja osale kohalikest teedest anda eriloo välja ise. Sel juhul on kohalikel omavalitsustel õigus võtta nende teede kasutamise eest eritasu, millele nad eriloo välja annavad;
- Volitada Maanteeametit välja andma erilubasid kohalikele teedele vaid teatud osale teedest oma haldusalas ja teha teatud teede kasutamiseks leping vedajaga erivedude tegemiseks ja teede taastamiseks;
- Volitada Maanteeametit välja andma erilubasid kohalikele teedele vaid teatud osale teedest, anda erilube välja teatud osale kohalikest teedest ja teha mõnede teede kasutamiseks vedajaga leping tee taastamiseks erivedude tegemisel;
- Anda välja erilubasid kohalike teede kasutamiseks ise ja teha lisaks mõne tee kasutamiseks leping vedajaga tee taastamiseks;
- Lubada kasutada kohalikke teid vaid lepingu alusel.

Kui kohalik omavalitsus volitab Maanteeametit eriveolube väljastama, tuleb esitada volitus ja märkida ära ka soovitud teelõigud või teedevõrk, kuhu Maanteeamet tohib veolube väljastada.

Maanteeametit volitades tekib tee omanikul võimalus teostada järelevalvet teede kasutamise osas. Need teed, kus MA on saanud volituse, märgistatakse infosüsteemis Tark Tee. Kuna vastavalt määrusele peavad aastaringsed ümarpuiduveo autorongid olema varustatud GPS seadmega, salvestatakse vedude andmed serveritesse, tänu millele saavad teede omanikud analüüsida teede kasutamist ning koormust.

MIS MUUTUB?

- Veolubade väljastamine hakkab toimuma ainult Maanteeameti e-teeninduse keskkonnas eteenindus.mnt.ee
- E-teenindusse sisselogimiseks on vaja ID-kaarti või mobiil-ID'd ja teada PIN-koode, sisselogida saab ka pangaparoolidega
- E-teeninduses saab volitada teisi isikuid ettevõtte nimel veoloo taotlusi esitama
- Veoluba saab taotleda ööpäevaringselt
- Eeldefineeritud veoteedele väljastatakse veoluba automaatselt
- Kiirloa vormistustasu on 5 korda suurem tavaloo vormistamistasust
- Autokraanade eest tegeliku massiga kuni 48t (maksimaalne teljekoormus 12t) ei võeta massi ületamise eritasu
- Taotlejal on vaja teada ainult sõiduki ja haagise registreerimisnumbrit, vajalikud andmed tulevad liiklusregistri andmebaasist (ainult Eestis registreeritud sõidukid)
- Eriveoluba on elektrooniline

LISALUGEMIST:

1. märtsil 2015 jõustunud määrus nr 111 „Teede- ja sideministri 1. septembri 1999. a määruse nr 50 „Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljaandmise kord” ning teede- ja sideministri 21. mai 2001. a määruse nr 51 „Suuremõotmelise ja/või raskekaalu- lise autoveo eeskiri” muutmise“:
<https://www.riigiteataja.ee/akt/108012015001>.

Muudetud määruse nr 51 “Suuremõotmelise ja/või raskekaalu- lise autoveo eeskiri” terviktekst alates 1. märtsist:
<https://www.riigiteataja.ee/akt/108012015008>.

Muudetud määruse nr 50 “Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljaandmise kord” terviktekst alates 1. märtsist:
<https://www.riigiteataja.ee/akt/108012015007>.

TABEL PRAEGUSEST OLUKORRAST ERINEVATE AUTORONGIDE KONFIGURATSIOONIDE OSAS NING PEALE TAOTLETAVAIK MUUDATUSI.

Tänane olukord								Olukord peale muudatusi				
Rattaskeem Üksik- Ü Paaris- P	Telgede arv	Lubatud täismass (t)	Lubatud telje- koormus (t)	Keskmine teljekoormus (t)	Koormus rehvi toetus- pinna cm ² -le (kg/cm ²)	Kasulik puidu- koorem (tm)	Kütuse kulu ühikule 100 km veol (l/tm)	Taotletav täismass (t)	Kasulik puidu- koorem (tm)	Kütuse kulu ühikule 100 km veol (l/tm)	Keskmine teljekoormus (t)	Koormus rehvi toetus- pinna cm ² -le (kg/cm ²)
0	5	40t	10	8	4,5							
0	5	44t kont. veok	10	8,8	4,9							
P	5	40t	10	8	3,3	23	4,4					
P	6	44t	10	7,3	3,1	25	4,1	52	35	3,0	8,7	3,7
P	7	44t	10	6,3	2,7	23	4,4	60	43	2,5	8,6	3,7

Varem lubatud talvistel vedudel

MAANTEEAMETI POOLT PAKUTUD LAHENDUS

P	6	44t	10	7,3	3,1	25	4,1	46	27	3,8	7,7	3,2
P	7	44t	10	6,3	2,7	23	4,4	52	34	3,2	7,4	3,2

Maanteeametilt kuni 52-tonni erilveola taotlemiseks peavad metsaveomasinad kasutama 7-teljelisi paarisratastega veovahendeid ning veokitele peab olema paigaldatud GPS-jälgimissüsteem.